

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Het Outbreak Management Team
 t.a.v. Prof. dr. J.T. van Dissel

**Directeur-Generaal
 Volksgezondheid**

Bezoekadres:
 Parnassusplein 5
 2511 VX Den Haag
 T 070 340 79 11
 F 070 340 78 34
 Postbus 20350
 2500 EJ Den Haag
 www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Directeur-Generaal
 Volksgezondheid

T 070 [redacted] 10.2e
 [redacted]@minvws.nl

Datum 17 april 2020
 Betreft Adviesaanvraag

Kenmerk

Uw brief

*Correspondentie uitsluitend
 richten aan het retouradres
 met vermelding van de
 datum.*

Geachte heer van Dissel,

In uw advies van 14 april jl. heeft u mij de actuele situatie rond de COVID-19 uitbraak geschetst. Dat beeld was, heel kort geschetst, dat de genomen maatregelen effectief lijken, het aantal IC-opnames afvlakt maar de druk op de ziekenhuizen nog steeds hoog is. Ook de situatie in verpleeghuizen en andere instellingen vraagt veel van de samenleving en de medewerkers in de zorg. Het maatregelenpakket ter voorkoming van de verspreiding van COVID-19 loopt af op 28 april as. Gelet op het bovenstaande vraagt het kabinet het OMT om een advies over het vervolg.

Daarbij heeft het kabinet in aansluiting op de adviezen van het OMT drie ankerpunten benoemd waaraan de besluiten steeds getoetst worden:

- 1) een acceptabele belastbaarheid van de zorg¹. Ziekenhuizen moeten goede zorg aan zowel COVID-19 patiënten als aan patiënten binnen de reguliere zorg kunnen leveren. De nu uitgestelde, planbare zorg moet op korte termijn weer kunnen worden opgeschaald;
- 2) het beschermen van kwetsbare mensen in de samenleving;
- 3) het zicht houden op en het inzicht hebben in de ontwikkeling van de verspreiding van het virus (de ontwikkeling van het reproductiegetal, de mogelijkheid van bron- en contactopsporing en de mate waarin er meetinstrumenten zijn die de ontwikkeling van het virus op regionaal niveau snel oppikken);

Vragen aan het OMT

Het kabinet realiseert zich dat de ruimte om maatregelen af te schalen zeer beperkt is. Binnen die ruimte spelen twee factoren een rol, te weten ten eerste het

¹ Aan de artsen en verpleegkundigen in de ziekenhuizen is een advies gevraagd over de bandbreedte van noodzakelijke beschikbare capaciteit van IC's, zowel voor Covid-patiënten als non-Covid patiënten.

sociaal-maatschappelijke effect dat de maatregelen hebben en daarnaast het economische effect.

**Directeur-Generaal
Volksgezondheid**

I. Onderwijs

Gelet op het grote belang van goed onderwijs in de ontwikkeling van (jonge) kinderen, gaat de aandacht van het kabinet allereerst uit naar de mogelijkheden die er zijn om het onderwijs en de daaraan verbonden kinderopvang voorzichtig weer fysiek op te starten. We verzoeken hierbij internationale literatuur en de eerste resultaten van relevante bevindingen van het RIVM-onderzoek te betrekken naar verspreiding onder kinderen.

1. Welk effect² heeft het herstarten van het fysiek primair onderwijs (PO) en welke uitgangspunten moeten hierbij in acht worden genomen (voor nadere duiding, zie bijlage 1/2)?
2. Welk effect daarbovenop heeft het openen van de kinderopvang (KO) en de buitenschoolse opvang (BSO) en welke uitgangspunten moeten hierbij in acht worden genomen (voor nadere duiding, zie bijlage 3,4)?
3. Welk effect heeft het herstarten van het fysiek voortgezet onderwijs en welke uitgangspunten moeten hierbij in acht worden genomen (voor nadere duiding, zie bijlage 5a/5b/6)?
4. Welk effect heeft het herstarten van het fysiek speciaal onderwijs (alle groepen) en welke uitgangspunten moeten hierbij in acht worden genomen (voor nadere duiding, zie bijlage 7)? Betrek hierbij ook het leerlingenvervoer.
5. Welk effect heeft het herstarten van het fysiek middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs en welke uitgangspunten moeten hierbij in acht worden genomen (voor nadere duiding, zie bijlage 8)?

II. Welbevinden

Het kabinet realiseert zich dat de genomen maatregelen een grote impact hebben op het dagelijks leven en welbevinden van de bevolking. Het vergroten van de bewegingsruimte van bijvoorbeeld jongeren vanaf de leeftijd van 12 jaar, zou hierin een positieve bijdrage kunnen leveren:

6. Welk effect heeft sporten (bijv. fitness), al dan niet georganiseerd (op bijvoorbeeld publieke speelveldjes zoals Crujff courts) en al dan niet in teamverband onder de jeugd en/of volwassenen en welke uitgangspunten moeten hierbij in acht worden genomen (voor nadere duiding, zie bijlage 9/10)?
7. In het verlengde hiervan en met het oog op het ontwikkelen van veilig-sporten-concepten - welk effect heeft het openen van trainingsfaciliteiten voor de topsport en welke uitgangspunten moeten hierbij in acht worden genomen (voor nadere duiding, zie bijlage 11/12)?
8. Welk effect heeft de dynamische component op de verspreiding van aerosolen bij het sporten?

Het beschermen van kwetsbare groepen, in het bijzonder onze kwetsbare ouderen, is één van de ankerpunten van het kabinet. Wat betreft verpleeghuizen

² Met effect wordt bedoeld: de orde van grootte van de bijdrage aan de verspreiding van het virus.

speelt daarbij een bijzonder dilemma: dat wat vanuit infectieziektebestrijding wenselijk is kan op gespannen voet staan met liefdevolle zorg voor onze ouderen.

**Directeur-Generaal
Volksgezondheid**

9. Welke effect heeft het onder strikte voorwaarden toestaan van bezoek in verzorgingstehuizen en welke uitgangspunten moeten hierbij in acht worden genomen? Zie daarbij het in de bijlage opgenomen voorstel (bijlage 13)

III. Contactberoepen

De economische impact van de maatregelen is groot. Het kabinet realiseert zich evenwel dat de ruimte voor afschaling van de genomen maatregelen beperkt is. Om die reden wordt nu nog niet gevraagd om een advies om maatregelen waar grotere groepen bij betrokken zijn, zoals het weer openen van de horeca. Wel vraagt het OMT om advies onder welke voorwaarden kleinschaliger, goed planbare economische activiteiten met een beperkt effect op de openbare ruimte en het openbaar vervoer weer opgestart kunnen worden. Het gaat dan in het bijzonder om contactberoepen, die sinds 31 maart verboden zijn. Het kabinet vraagt het OMT daarbij in acht te nemen dat voor de zorg geschikte mondbeschermingsmiddelen voorlopig nog schaars zijn en dus niet kunnen worden ingezet bij deze beroepen.

10. Welk effect heeft het terugdraaien van het verbod tot het uitoefenen van de contactberoepen en welke uitgangspunten moeten hierbij in acht worden genomen? Kan dit voor alle contactberoepen tegelijk of moet gelet op de aantallen een volgorde worden gehanteerd, bijvoorbeeld: de paramedische beroepen, kappers en rij-instructeurs (voor nadere duiding, zie bijlage 14).

IV. Overige vragen

Het kabinet realiseert zich dat elke versoepeling van de maatregelen een opwaartse druk kan hebben op het openbaar vervoer en de openbare ruimte en vraagt het OMT daarvoor aandacht te hebben:

11. Welk effect hebben de extra vervoersbewegingen (voor nadere duiding, zie bijlage 15)?
12. Wat is het gezamenlijk effect van alle bovenstaande aanpassingen?
13. In hoeverre zou het gebruik van mondkapjes een plek kunnen krijgen in de exit strategie? Het gaat met name om situaties waarbij het bewaren van de 1,5 m. afstand moeilijk is. Gedacht kan worden aan het openbaar vervoer. Maakt het hierbij nog verschil of gebruik wordt gemaakt van het type mondkapjes dat in andere landen door burgers op straat wordt gedragen, of de maskers zoals de chirurgische maskers die worden gebruikt in de zorg. Kan het OMT ook meenemen dat niet voor de zorg goedgekeurde mondkapjes eventueel buiten de zorg gebruikt kunnen worden?
14. In hoeverre kan het meer en gericht testen een bijdrage leveren aan de exit strategie? Kan het OMT een uitspraak doen over welke groepen bij voorrang in aanmerking komen voor testen? Denk bijvoorbeeld aan mantelzorgers?
15. Er is veel behoefte aan duidelijkheid over het al dan niet door kunnen gaan van (vergunning- en meldplichtige) evenementen na 1 juni. Kan het OMT een uitspraak doen over de vraag of er – gegeven de nu beschikbare

kennis over het virus – een gerede kans is dat evenementen ook na 1 juni
geschrapt zouden moeten worden?

**Directeur-Generaal
Volksgezondheid**

Bij deze aanvraag is een groot aantal bijlagen gevoegd. Deze dienen ter nadere
duiding van de vragen. De bijlagen betreffen een eerste, voorlopig resultaat van
(ambtelijk) denkwerk en zijn niet bestuurlijk vastgesteld. Deels zijn deze bijlagen
dan ook nog 'work in progress'. Het is niet de bedoeling dat u over al deze
bijlagen uw oordeel geeft.

[Redacted]
Namens de minister van VWS,
De directeur-generaal Volksgezondheid

[Redacted]
10.2e